

Moj, tvoj, naš razred

 gledam.org/2018/09/25/moj-tvoj-nas-razred

samogledam

25. rujna 2018.

Svi ih imamo, bile one uokvirene, zgužvane u nekoj kutiji s drugim fotografijama ili pohranjene tek u sjećanju; zajednička fotografija razreda često posluži kao podsjetnik da smo postojali u nekom vremenu kojeg se više ne sjećamo, u nekoj verziji koju pamtimo tek iz priča i s fotografija. Na tim smo fotografijama nasmiješeni ili namrgođeni, gotovo uvijek odjeveni u neku nam dragu odjeću koju smo htjeli iskoristiti baš za taj trenutak zamrzavanja jednog jutra ili poslijepodneva ispred školske ploče, zgrade ili dvorišta.

Razred je nerijetko prvo mjesto formiranja identiteta gdje, gurnuti u kolektiv s kojim nas povezuje tek pripadnost nekom od kvartova, biramo prijatelje, saveznike i suputnike za ostatak osnovnoškolskog putovanja. Razmirice, podmetanja i dječja neprijateljstva nekako uspiju izbljedjeti s tih fotografija; čini se kao da se uvijek s dragosti sjećamo "neke Ane iz prve klupe petog ce"*¹, ma kakva ona bila dok smo s njom dijelili školske klupe i hodnike.

Polazna točka oko koje se razvila cijela priča u novoj predstavi **Gradskog kazališta lutaka**, a koja je premijerno izvedena u subotu 22. rujna, upravo je ta razredna fotografija. **Moj razred 2. B**, redateljsko-dramaturškog dvojca **Anice Tomić** i **Jelene Kovačić**, na sat će vas vremena odvesti u neki stari Split, Split osamdesetih godina, i na zabavan i dinamičan način približit će najmlađima pojmove poput *ponice*, *laštika*, *kanoćala*....

Kostimi i scenografija (**Irena Kraljić**) toplim bojama i nijansama smeđe i bež boje vizualno perpetuiraju patinu s fotografije koju vidimo na početku predstave. Glazbena podloga, pogotovo zvuci mandoline i gitare (**Nenad Kovačić**), govor likova, motivi i replike (Pipi, "Sjever je tamo di je Torcida", krevet iz Prime, Jugoplastika...) dodatno naglašavaju vremensko-prostorni okvir u koji je predstava smještena. Četiri paravana postavljena na kotače, oslikana tek reduciranim crtežima vrata i prozora, pokazali su se dovoljnima da očaraju prostor dječje sobe, neimenovanih splitskih ulica, školskog dvorišta, učionice i plaže. Pokretne paravane, ali i fotografiju kao upečatljiv motiv, splitska je publika već imala priliku vidjeti u predstavi *Preko sedam mora, preko sedam gora* Kazališne družine Pinklec, a koja je izvedena u sklopu središnje svečanosti ovogodišnjeg izdanja festivala Mali Marulić. U oba slučaja ova se formula scenografskih rješenja pokazala uspješnom, kako u dinamičnim, tako i u onim statičnijim scenama, nazovimo ih tako.

Narativno, riječ je predstavi koja u središnje radnje stavlja četvero djece razreda Osnovne škole Bruno Ivanović, današnje OŠ Lučac, a koji je prikazan na projekciji fotografije koja uokviruje predstavu pojavljujući se na njenom početku i samom kraju; to su Ane, Luce, Mare i Bepo, a izvrsno su ih odigrali **Ana Marija Veselčić, Katarina Romac, Petra Kovačić i Franjo Đaković**. A da razred nije razred bez učiteljice, svima je do znanja dala **Milana Buzolić-Vučica** koja je uložila nespretnu, eklektičnu, ali nadasve brižnu učiteljicu udahnula ono nešto po čemu pamtimo posebno nam drage učitelje i učitelje iz vlastitih školskih klupa. Njezina je uloga ujedno i najočitiije uronjena u humor; ipak, nespretni pokreti, ironične replike koje graniče sa stereotipom dalmatinske lajone, ni u jednom trenutku ne prelaze u karikaturu već uvijek iznova uspijevaju nasmijati publiku; kako odrasle, tako i one najmlađe.

U predstavi koja je nešto slabija tek u trenucima blagog koketiranja s patetikom (prizori preminulog Aninog oca kojeg je utjelovio **Tvrtko Štajcer**) i iskarikiranim klišejima u likovima turista, ipak je prevagnula univerzalnost pristupa svim generacijama publike i u tom je ova predstava najsnažnija; njoj će se obradovati predškolci jednako kao i djeca koja već imaju nekoliko godina razrednog iskustva *u nogama*, ona će progovoriti djeci jednako kao i roditeljima i bakama i djedovima. Neke će vratiti u, kako ih volimo nazvati, jednostavnija vremena i podsjetiti da su dječje priče, razmirice i želje ipak univerzalne i otporne na godine prikazane na stranicama kalendara; drugima će pružiti priliku da shvate kako nisu sami u svojim samoćama, bitkama i vječnim nesporazumima sa školskim drugarima.

Univerzalnost priče o novoj, drugačijoj djevojčici u razredu iskorištena je pregršt puta u dječjoj književnosti, kazalištu i filmu – važnost baš ove priče, priče o djevojčici Ani koja želi i hoće postati kapetanica (jer “ženske mogu šta ‘oće’!) krije se u svim suptilnim, a opet dovoljno snažnim trenucima otvaranja nekih velikih, važnih tema, kako ih nerijetko nazivamo. U manje od sat vremena našlo se tu mjesta za već spomenuto naglašavanje kako djevojčice mogu sve što i dječaci (iako je u vrijeme učiteljičinog djetinjstva praksa bila da samo muška djeca uče plivati, u ovoj predstavi ključnim se pokaže upravo Anin plivački talent), pa čak “ponit boršu” kada se dječak odluči za taj ultimativan čin iskazivanja simpatije. Osim ove teme, u predstavi se pitanju odnosa kolektiva i pojedinca u školskom okruženju pristupa slojevito i postepeno; najvidljivije je to u postupcima djevojčice Luce koja je rastrgana između razredne ekipe i nove djevojčice s kojom ipak želi biti prijateljica, pa možemo pratiti njena izmotavanja, izvrtanja priče i “mijenjanje ploče” ovisno o ljudima kojima je okružena u određenom trenutku. Iako smo svjesni, kako iz vlastitog života, tako i iz života nekih mlađih nam prijatelja, djece, braće i sestara, da dječji problemi i razmirice nerijetko nestaju jednako brzo kao i što su nastali, pohvalan je postupak postepenog Lucinog usvajanja onoga što je Krleža veoma odraslo zaključio “S ljudima zajedno smrdi, ali je toplo. U samoćama – prazno”.**

Naoko jednostavna, baš kao i ta minula vremena koja opisuje, ova predstava funkcionira kao podsjetnik na vječne, nerijetko zaboravljene vrijednosti u prijateljskim odnosima, kao vjetar u krila svim malim i mladim sanjarima, kao hommage jednoj feti vremena u splitskoj povijesti, ali i kao zabavna priča koja će vas nasmijati i zbog koje će vaši mlađi sugledatelji zasigurno tražiti još kazališta, još priča, još smijeha...

Kristina Tešija

foto: gkl.hr

*Vitomir Nikolić – Zaboraviti

**Miroslav Krleža – Na rubu pameti